

11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununa müzeyyel 1/723 numaralı kanun lâyihası ve gümrük kanunu muvakkat ve Bütçe encümenleri mazbataları

B. M. M. Yüksek Reisliğine

T. C.
Başvekâlet
Muamelât Müdürlüğü
Sayı 6/1591

25-V-1933

Yüksek Başvekâlete

11 nisan 334 tarihli gümrük kanununa zeylen hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 23-V-933 te Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte arz edilmiştir efendim.

Başvekîl
İsmet

Esbabı mucibe

Belediyelerce istifa edilen duhuliyeye resminin tahakkuk ve cibayet şekilleri hem belediye ve hemde halk için bir çok müşkülâtı mucip olmakta ve şikâyetlere sebebiyet vermekte olduğundan mezkûr resmin lağvi ile buna mukabil gümrüğe tâbi eşyanın gümrük resmine yüzde on zammı ve bu munzam miktarın, tahsilini takip eden ayın nihayet on beşine kadar, Dahiliye vekâleti tarafından gösterilecek bir bankaya tevdi edilmesi ve bu suretle toplanacak mebalığın Dahiliye vekâletince yarısının son tahrirle teayyün eden nüfusları ve yarısının da son üç senelik duhuliyeye varidatının vasatı nisbetinde belediyelere taksimi muvafık olacağı düşünülmüştür.

1932 senesi umumî muvazene varidat bütçesindeki gümrük geliri muhammen (38,500,000) liradır. Belediyelerin tahsil ve cibayet ettikleri duhuliyeye resmi de muhtelif senelerde (3,600,000) ile (4,500,000) lira arasında temevvüç etmektedir. Muhammen olan gümrük varidatının temevvücatı nazarı dikkate alınarak gümrük resmine resmi aslinin onda biri kadar zammolunmak suretile mezkûr verginin esas resimde mahsûs bir tesir hâsıl etmeden ve zaten bu gibi eşyadan belediyelerce duhuliyeye resmi alındığından varidatın ziyana meydan vermeden duhuliyeye resminin ilgasile gümrüklere yüzde on zammı muvafık görülmüş ve merbut kanun lâyihası ihzar ve teklif olunmuştur.

Gümrük kanunu muvakkat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Gümrük konunu
Muvakkat encümeni
K. № 2
Esas № 1/723

31-V-1933

Yüksek Reisliğe

11 nisan 334 tarihli gümrük kanununa zeylen hazırlanmış Başvekâletten Yüksek Meclise takdim olunan ve tarife işlerini tetkik etmek üzere Muhtelit olarak teşkkül eden encümenimize 27-V-1933 tarihinde havale buyurulan kanun lâyihası Dahiliye vekili Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Lâyihanın esası ötedenberi tatbikatından şikâyet edilmekte olan duhuliyeye resminin kaldırılarak bu resmin belediyelere temin ettiği varidatı gümrük resimlerine %10 zammı suretile karşılamak ve bu % 10 ları belediyelere nüfusları ve üç senelik duhuliyeye resmi varidatları vasatısı baremlerine göre tevzi etmekten ibarettir. Encümenimiz bu esası kara gümrüklerini andıran ve memleketin iktisadi birliğini müteessir edecek derecede fena tatbikata uğrayan duhuliyeye resminin kaldırılması teşebbüsünü ciddi bir memnuniyetle telâkki etmiş bu resme mukabil tarife kanunu veya teşviki sanayi gibi sair hususi kanunlarla esasen gümrük resminden muaf olanlar müstesna tutulmak üzere alelümum gümrük resmine tâbi eşyadan alınan gümrük resminin %10 fazlası ile tahsil edilerek tutarının belediyelere kanunda gösterilen esaslar dahilinde tevziini kabule şayan görmüştür.

Lâyihanın unvanı bu kanunun gümrük tarife kanununu değiştiren bu günkü tarihli kanuna zeyledilmesi daha doğru olacağı düşünülerek değiştirilmiş ve birinci maddede yazıya ait tebeddüllerden başka gümrük resminden muaf olan maddelerden bu zammın alınmıyacağına dair bir fıkra ilâve edilmiştir.

İkinci maddedeki değişiklik maddenin daha açık yazılmasından ibarettir.

Üçüncü maddede ise cümle tashihi yapılmıştır.

Dördüncü ve beşinci maddeler usule müteallik olup kanunun 31 mayıs 933 tarihinden muteber olacağına dair bir tadili havidir.

Bu esaslara göre hazırlanan kanun lâyihası müstacelen müzakeresi istirhamile Umumi Heyete arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Muhtelit En. Reisi	M. M.	Kâ.	Aza	Aza
Edirne	Mardin	Af. Karahisar	Aydın	Bursa
Şakir	Ali Rıza	İzzet	Fuat	Rüştü
Aza	Aza	Aza	Aza	
Afyon Karahisar	Kocaeli	Balıkesir	İstanbul	
Cemal	Ali	Enver	Hamdi M.	

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 191/3
Esas No. 1/723

31 - V - 1933

Yüksek Beisliğe

Gümrüğe tâbi her nevi eşyanın gümrük resmine yüzde on zammedilmesine dair olup Muhtelit encümenin mazbatasile birlikte encümenimize tevdi kılınan kanun lâiyhası Dahiliye, Maliye, İktisat ve Gümrük ve İnhisarlar vekilleri Beyler hazır oldukları halde encümenimizce de tetkik ve mütealea edildi.

Lâiyhanın esası encümenimizce de muvafık görülerek birinci ve ikinci maddeleri Muhtelit encümenin tadilatı dairesinde kabul edilmiştir.

Kaldırılacak olan oktruva resminin boşluğunu doldurmak üzere gümrüğe tâbi eşyanın gümrük resmine yüzde on zam icrası suretile toplanacak paraların belediyelere sureti taksim ve tevziini gösteren üçüncü madde üzerinde tevakkuf edilerek Başvekil paşa hazretleriyle Dahiliye vekili Beyefendinin muvafakatleri alınarak bu resim adalet ve müşavet esaslarına tevfikân belediyelerin nüfusları nisbetinde taksimi daha muvafık görülmüş ve bu sebeple İktisat encümeninin üçüncü maddesi tadil edilmiştir.

Bu suretle hazırlanan kanun lâiyhası müstacelen müzakere buyurulmak üzere Umumi Heyetin yüksek taşvibine arz olunur.

Rs.

Gümüşane	Aksaray	Çorum	Erzurum	Isparta	Kayseri
H. Fehmi	A. Süreyya	Mustafa	Asım	Mükerrem	A. Hilmi
Kırklareli	Manisa	Sivas	Yozgat	Niğde	
Şevket	M. Turgut	M. Remzi	S. Sırrı	Faîk	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

11 nisan 334 tarihli gümrük kanununa müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — Gümrüğe tâbi her nevi eşyanın gümrük resmine yüzde on zammedilmiştir.

MADDE 2 — Birinci maddeye tevfi kan tahsil olunacak yüzde on kesri munzam tahsilini takip eden ayın nihayet on beşine kadar gümrük tahsil memurları tarafından Dahiliye vekâletince gösterilecek milli bir bankaya yatırılacaktır. Bilâsebebi kanunî işbu resmi bankaya yatırmayan gümrük tahsil memurlarından yüzde otuz nisbetinde eyyamı müteahhire faizi alınır.

MADDE 3 — Yüzde onlardan toplanıp bankaya yatırılacak olan mebalîğ Dahiliye vekâletince yarısı nüfusları ve yarısı da son üç senlik duhuliyeye varidatı vasatısı nisbetinde belediyelere taksim ve tevzi olunur.

MADDE 4 — Bu kanun 1 haziran 933 tarihinden itibaren meriyülicradır.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye, Maliye ve gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

23 - V - 933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İsmet	Ş. Saracoğlu	Zekâî
Da. V.	H. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Ş. Kaya	M. Abdülhalık
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Dr. Reşit Galip	Hilmi	M. Celâl
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. Refik		Muhlis

GÜMRÜK KANUNU MUVAKKAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

1 haziran 1929 tarihli ve 1499 numaralı gümrük tarife kanununu değıştiren 31 mayıs 1933 tarihli kanuna eklenen kanun lâyihası

MADDE 1 — Gümrük tarife kanununa bağılı tarifede yazılı maddelerin gümrük resimlerine belediyeler hissesi olarak yüzde on zammedilmiştir.

Gümrük tarife kanunu ve hususi kanunlarla gümrük resminden muaf tutulan maddelerden bu zamanda alınmaz.

MADDE 2 — Birinci maddede yazılı yüzde on zamlar gümrük resimleriyle beraber gümrük idarelerince tahsil olunur. Bir ay zarfında tahsil edilen yüzde on zamlar ertesi ayın on beşinci günü akşamına kadar alâkadar gümrük idareleri tarafından Dahiliye vekâletince tayin edilecek bir Milli bankaya ve Dahiliye vekâleti emrine yatırılır. Muayyen müddet içinde yüzde onlardan toplanan paraları makbul bir sebep olmaksızın gösterilen bankaya yatırmayan gümrük idarelerinin müdür veya alâkadar memurları hakkında takibat yapılmakla beraber geçen günler için de kendilerinden senevi yüzde dokuz hesabı faiz alınır.

MADDE 3 — Yüzde on zamlardan toplanıp bankaya yatırılacak olan paralar Dahiliye vekâletince yarısı nüfusların, yarısı da son üç senelik duhuliyeye resmi tahsilâtının vasatısı nisbetinde belediyelere taksim ve tevzi olunur.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümleri 31 mayıs 1939 tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye, Maliye, Gümrük ve İnhisarlar vekilleri memurdur.

